

תאריך: 25 בינואר 2016

סימוכין: 116611

אל: לקוחות המשרד

חוזר לקוחות

מסמך 5.2016

א.ג.נ.,

הנדון: תיקון לחוק 'האנג'לים' - השקעות בחברות מו"פ המוכרות כהוצאה שוטפת

רקע ותמצית התיקון

1. ביום 6 בינואר 2011 פורסם בספר החוקים מס' 2271 חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010. חוק זה כלל פרקים רבים וביניהם גם פרק ז' שכלל הוראת שעה לשנים 2011 עד 2015 - הטבות במס להפחתת השקעות בתחום תעשייה עתירת ידע ומתן תמריץ להשבת מדענים לישראל (להלן: "החוק המקורי").

2. בפרק זה של החוק המקורי נכללו הטבות מס כדקלמן:

- לגבי משקיע יחיד (סעיף 20 לחוק המקורי) - התרת עלות השקעה של עד 5 מיליון ₪ במניות של חברת מטרה (כהגדרתה בחוק המקורי), כהוצאה בידי משקיע יחיד על פני שנה עד שלוש שנים; חלק זה של החוק המקורי מכונה גם "חוק האנג'לים".
- לגבי משקיע שהוא חברה (סעיף 21 לחוק המקורי) - עידוד השקעה של חברות ישראליות גדולות/בינוניות בחברות ישראליות קטנות, שעיסוקן בתחום תעשיות עתירות הידע, באמצעות ניכוי חלק מההשקעה במניות על פני חמש שנים;
- תמריץ למדענים (סעיף 22 לחוק המקורי) - תמריץ השבת מדענים ישראלים השוהים בחו"ל, לישראל ולעליית מדענים לראשונה לישראל באמצעות מתן פטור ממס לגבי הכנסה מתמלוגים מסוימים.

להרחבה לגבי הוראות החוק המקורי שברובן ממשיכות להתקיים - ראה חוזר מסמך 33.2014 של משרדנו.

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, 6701101 ת.ד. 16593

תל אביב, 6116402 | טלפון: 03-6085555 | פקס: 03-6094022 | info@deloitte.co.il

משרד ירושלים קריית המדע 3 מגדל הר חובבים ת.ד. 45396 ירושלים, 9145101	משרד חיפה מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	משרד באר שבע אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	משרד אילת המרכז העירוני ת.ד. 583 אילת, 8810402	טריגר מורטיט מקבוצת Deloitte מרכז עזריאלי 3 תל אביב, 6701101	Deloitte Analytics הטיבים 7 ת.ד. 7796 פתח תקווה, 4959368	Seker - Deloitte גיבורי ישראל 7 ת.ד. 8458 נתניה דרום, 4250407
טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-يلات@deloitte.co.il	טלפון: 03-6070500 פקס: 03-6070501 info@deloitte.co.il	טלפון: 077-8322221 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info-seker@deloitte.co.il

3. בספר החוקים 2524 מיום 20 בינואר 2016, פורסם [חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 \(תיקוני חקיקה\)](#)

[\(תיקון מס' 5\)](#). התשע"ו-2016 (להלן: "התיקון" או "תיקון מס' 5"), בוצעו עיקרי השינויים הבאים:

3.1 [תיקונים והארכת תוקף חוק האנג'לים \(סעיף 20 לחוק המקורי\)](#)

- מתן הטבות להשקעה בחברת מטרה או חברה מתחילה (ראה בהרחבה בהמשך) גם לשותפות בין יחידים שהוקמה במיוחד למטרה זו, ולא רק ליחידים.
 - הארכת תוקף הוראת השעה להשקעות יחיד או שותפות בין יחידים בחברת מטרה עד 31.12.2019.
 - מתן הטבות גם להשקעות של יחיד או שותפות בין יחידים **במסלול חדש נוסף של "חברה מתחילה"**, החל מיום 1.1.2016 ועד 31.12.2019.
 - קביעת הגדרה למונח חדש "מועד השקעה".
- 3.2 הארכת תוקף הוראת השעה של ההטבות למשקיע שהוא חברה (סעיף 21 לחוק המקורי) עד ליום 31.12.2019

[הוראות תיקון מס' 5](#)

4. כפי שצויין בדברי ההסבר להצעת התיקון לחוק, מבדיקת השפעתו של החוק המקורי על התנהגות המשקיעים בחברות עלה, כי מאז שנחקק נעשה שימוש מועט בהטבת המס שמעניק סעיף 20 לחוק למשקיעים בחברת מטרה כהגדרתה באותו סעיף (להלן- "**חברת מטרה**")¹ וכי נדרשים כמה שינויים כדי להתאים את ההסדר הקבוע בו למציאות הכלכלית בתחום. בפרט, הקריטריונים שהיו קבועים טרם התיקון בסעיף 20 יצרו חוסר וודאות משמעותי למשקיעים.

5. במסגרת התיקון נקבעו השינויים הבאים:

- נקבעה הגדרה למונח חדש "מועד ההשקעה"- המאוחר מבין אלה: מבין: (1) המועד שבו המשקיע שילם לחברת המטרה או לחברה המתחילה את סכום ההשקעה המזכה; (2) המועד שבו הקצתה חברת המטרה או החברה המתחילה למשקיע את המניות כנגד השקעתו בחברה; ואולם אם מקור המניות שהוקצו הוא באיגרות חוב הניתנות להמרה למניות, ואיגרות החוב האמורות הומרו למניות באותה שנת מס שבה הונפקו איגרות החוב – המועד שבו שילם המשקיע תמורת איגרות החוב.

¹ חברת מטרה הינה חברה שהתאגדה בישראל והשליטה והניהול בה מופעלים בישראל **ובמהלך תקופת ההטבה** (שלוש שנות מס החל בשנה שבה שולם סכום ההשקעה המזכה לחברת המטרה) נתקיימו בה כל אלה: ניירות הערך שלה אינם רשומים למסחר בבורסה; 70% מהוצאותיה הן הוצאות מו"פ; 75% לפחות מהוצאות המו"פ בתקופת ההטבה הוצאו בישראל; הוצאות המו"פ הוצאו לשם קידומו או פיתוחו של מפעל שבבעלותה (דהיינו - הקניין הרוחני שיפותח בעקבות המו"פ יהיה בבעלות חברת המטרה). כמו כן, הן בשנה שבה שולם סכום ההשקעה המזכה והן בשנה שלאחריה, לא עלו הכנסותיה של החברה על 50 אחוזים מסכום הוצאות המו"פ.

- התווסף מסלול חדש לקבלת ההטבות (חברה מתחילה) לצד הארכת תוקפו של המסלול הקיים (חברת מטרה) כיום בחוק. המסלול החדש מגדיר "**חברה מתחילה**" כחברה שהתאגדה בישראל והשליטה על עסקיה וניהולם מופעלים בישראל שמתקיימים לגביה כל אלה:

(1) במועד ההשקעה טרם חלפו המאוחר מבין המועדים הבאים:

(א) 48 חודשים מיום התאגדות החברה ואם היא פועלת באזור פיתוח א' 60 חודשים מיום ההשקעה
 (ב) (ב) סיוע, במידה והתקבל, במסגרת מסלול שמפעילה הרשות, שממונה על התקציבים במשרד האוצר ומנהל רשות המסים אישרו כי הוא מיועד לחברות מתחילות -12 חודשים מתום תקופת הסיוע במסגרת המסלול כאמור.

(2) היקף המכירות הכולל של החברה מיום התאגדותה עד למועד ההשקעה לא עלה על 4.5 מיליון ש"ח, והיקף המכירות בכל אחת משנות המס שקדמו למועד ההשקעה לא עלה על 2 מיליון ש"ח. לעניין זה יראו חלק משנת מס כשנת מס.

(3) סך כל הוצאות החברה מיום התאגדותה עד למועד ההשקעה לא עלה על 12 מיליון ש"ח, וסך כל הוצאותיה בכל אחת משנות המס שקדמו למועד ההשקעה לא עלה על 3 מיליון ש"ח. לעניין זה יראו חלק משנת מס כשנת מס.

(4) היקף ההשקעות בחברה וההלוואות שניתנו לה מיום התאגדותה עד למועד ההשקעה, ובכלל זה סכום ההשקעה המזכה, אינו עולה על 12 מיליון ש"ח.

(5) רואה החשבון של החברה אישר כי מתקיימים בחברה, במועד ההשקעה, התנאים שבפסקאות (1) עד (4).

(6) עד למועד ההשקעה התקבל אישור הרשות לאותה שנת מס כי מתקיימים בחברה שני התנאים הבאים:

(א) 70% לפחות מהוצאות החברה, בתקופה שמיום התאגדותה עד יום ההשקעה, הוצאו, במישרין או בעקיפין, בקשר למוצר המבוסס על מחקר ופיתוח שבוצעו בחברה (להלן- "**המוצר שבפיתוח**")
 (ב) המוצר שבפיתוח וכל הזכויות הנובעות ממנו הם בבעלות החברה מיום היווצרו. בהגדרה נקבעו תנאים נוספים לעניין חברה שרכשה או קיבלה את מלוא הזכויות במוצר מיחידים או ממוסד יוצר.
- סעיף 20 לחוק בנוסחו טרם התיקון קבע כי רק השקעה של יחיד תוכר לצורך הטבת המס. השינוי בהגדרת "משקיע" מאפשר את הזכאות להטבה גם ל"**שותפות בין יחידים**", שהיא שותפות שהשותפים בה במשך כל תקופת ההטבה הם יחידים, שהוקמה ופועלת לשם השקעה ייעודית בחברה אחת בלבד שהיא חברת מטרה או חברה מתחילה, ומנהל רשות המסים אישר כי מתקיימים בה התנאים האמורים בהגדרה זו.

² בהתאם לחלק א' לתוספת השנייה בחוק עידוד השקעות הון.

- מטרת התיקון כאמור הינה להגביר את האטרקטיביות של ההשקעות בחברות הזנק צעירות בקרב משקיעים וזאת באמצעות יצירת וודאות למשקיע, כך שיידע על זכאותו להטבות כבר בעת ביצוע ההשקעה. על כן, נקבע כי להפרת התנאים יהיו השלכות לגבי החברה המתחילה ולא לגבי המשקיעים בחברה, וזאת בשונה ממסלול ההטבה לגבי חברות מטרה.

- כאמור לעיל, התנאים להיותה של "חברה מתחילה" נבחנים במועד ההשקעה, כדי ליצור וודאות בעבור המשקיעים בחברה כאמור לזכאותם להטבה. ואולם, במקביל נקבעו הוראות שנועדו להבטיח את המשך קיומם של התנאים שנקבעו גם במהלך תקופת ההטבה ולבי חלק מהתנאים אף בשנתיים שלאחר תום תקופת ההטבה ("המועד הקובע") כדלקמן:

(א) הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית ("הרשות") תבחן בתום כל שנת מס בתקופת ההטבה, אם בחברה שבה בוצעה ההשקעה מוסיפים להתקיים התנאים המגדירים אותה 'חברה מתחילה' וכן אם יותר מ-50% מהוצאותיה באותה שנת מס הוצאו בישראל. זאת על-מנת להבטיח שההטבה תינתן לחברות שעיקר פעילותן וההשקעה שלהן במו"פ יהיה בישראל. אין מדובר בפעילות ההתרחבות של החברה, שלעיתים היא גם בחו"ל, אלא רק הוצאות שבגינן ניתנה ההטבה. יובהר כי מדובר בהקלה לעומת מסלול חברת מטרה הדורש שיעור הוצאה של 75%.

(ב) במועד הקובע תבחן הרשות תנאים נוספים לשימוש בכספים שנועדו לפתח את המוצר.

6. נזכיר כי ב**חוזר מס הכנסה 12/2011 של רשות המסים** נאמר: "**סעיף 20(ב) לחוק, מאפשר את ניכוי סכום ההשקעה במניות המזכות במשך תקופת ההטבה. בשל חוסר בהירות בנוסח החוק בעניין זה, שאיננו מתייחס לפריסת ההוצאה (התייחסות לנושא הפריסה קיימת רק בדברי ההסבר), המשקיע יוכל לנכות את ההוצאה בשל ההשקעה במניות המזכות על פני שנות המס שבתקופת ההטבה, לפי בחירתו ובכפוף לאמור להלן, דהיינו - המשקיע יוכל לדרוש את כל סכום ההשקעה המזכה במניות המזכות כבר בשנת המס הראשונה לתקופת ההטבה.**"

באופן זה, עלות ההשקעה במניות חברת המטרה או החברה המתחילה תותר למשקיע בניכוי לפני מכירת המניות ותגרום לחסכון במס גדול יותר, מאחר שהיא תסווג כהוצאה פירותרית (חיסכון במס לפי שיעור מס שולי) ולא כמחיר מקורי בחישוב רווח הון (חסכון במס בשיעור של 25%/30%). לכך השלכה אף לעניין קיזוז הפסדים.

תחולת תיקון מס' 5

7. התיקון לחוק לגבי סעיף 20 נכנס לתוקף החל ב- 1 בינואר 2016 וקובע שמועד ההשקעה לגבי חברת מטרה יהיה בתקופה שמיום 1 בינואר 2011 ועד 31 בדצמבר 2019 (במקום עד 31/12/15) ולגבי חברה מתחילה בתקופה שמיום 1 בינואר 2016 ועד 31.12.2019.
- שר האוצר באישור ועדת הכספים רשאי להאריך, פעם אחת, בצו את התקופה האמורה בארבע שנים נוספות.
8. גם תוקפה של הוראת השעה לגבי סעיף 21 לחוק המקורי לגבי משקיע שהוא חברה ישראלית בחברה ישראלית שעיסוקה בתחום תעשיות עתירות ידע, באמצעות ניכוי ההשקעה במניות על פני חמש שנים, הוארך עד ליום 31.12.2019 (במקום עד 31/12/2015). שר האוצר באישור ועדת הכספים רשאי להאריך, פעם אחת, בצו את התקופה האמורה בארבע שנים נוספות.
9. יצויין שלא הוארך תוקף הוראות סעיף 22 לחוק המקורי, לגבי תמריץ להשבת מדענים ישראלים, השוהים בחו"ל, לישראל ולעליית מדענים לראשונה לישראל באמצעות מתן פטור ממס לגבי הכנסה מתמלוגים מסוימים.

בכל שאלה וייעוץ בנושא, אנא פנו ל:

רו"ח נדב גיל, שותף, מנהל מחלקת תמריצים, חטיבת המס, טלפון: 03-6085378 או דוא"ל: ngil@deloitte.co.il

רו"ח ועו"ד דני גבאי, דירקטור, מנהל המחלקה המקצועית, חטיבת המס, טלפון: 03-6085532 או דוא"ל:

dgabbay@deloitte.co.il

אנו עומדים לרשותכם בכל הסבר נוסף ככל שיידרש.

אין להסתמך על תוכן חוזר זה ו/או לעשות בו שימוש כלשהו מבלי לקבל עצה מקצועית מתאימה שכן אין מטרת החוזר אלא להסב את תשומת לבך לאמור בו.

בכבוד רב,

בריטמן אלמגור זהר ושות'

רואי חשבון

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

© כל הזכויות שמורות

www.deloitte.co.il

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.
© 2016 Brightman Almagor Zohar & Co. Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.